

Spis treści

Roman Kwiatkowski: **Słowo wstępne** – 7

Jerzy Dębski: **Porajmos w badaniach historyków** – 9

Sławomir Kaprański: **Ludobójstwo Romów w czasie II wojny światowej** – 23

Geneza ludobójstwa Romów: głębokie przyczyny – 23

Romowie jako ofiary procesu modernizacji – 25

Od marginalizacji do wykluczenia – 27

Rasizm i kolonializm – 28

Wewnętrzny kolonializm i ludobójstwo – 33

Polityczna praktyka rasizmu – 35

Regulacje prawne skierowane przeciwko Romom – 38

Dojście nazistów do władzy – 40

Ewolucja systemu „miejskich obozów cygańskich” – 42

Przemiany systemu prawnego hitlerowskich Niemiec –
od wykluczenia do sterylizacji – 45

Ustawy norymberskie (1935 r.) – 46

Powstanie „Instytutu Badania Higieny Rasowej i Biologii
Populacyjnej” – 48

Obozy koncentracyjne – 52

Deportacje – 54

Zagłada – 56

Zagłada Romów na terenach włączonych do Niemiec: Austria
i Protektorat Czech i Moraw – 62

Zagłada Romów na terenach okupowanych przez Niemcy – 64

Sytuacja Romów w państwach sprzymierzonych z III Rzeszą – 75

Zakończenie – 82

Jerzy Dębski: **Romowie w niemieckim systemie okupacyjnym
na ziemiach polskich** – 89

Pierwsze lata wojny

Romowie w obozach koncentracyjnych – 105

Egzekucje – 107

**Romowie w KL Auschwitz do momentu utworzenia
Zigeunerfamilienlager** – 114

Transport z 28 stycznia 1943 r. – 143

Transport z 15 lutego 1943 r. – 172

Transport z 16 lutego 1943 r. – 173

Piotr Setkiewicz: *Zigeunerlager w KL Auschwitz II-Birkenau* – 213

Wstęp – 213

Transporty – 221

Obóz – 246

Warunki bytowe – 261

Apele – 269

Zatrudnienie – 271

Ucieczki – 281

Inne przejawy oporu – 290

Nadzorczy – 296

Selekcje – 306

Szpital – 314

Likwidacja obozu romskiego (2 sierpnia 1944 roku) – 327

Sławomir Kaprański: *Działania upamiętniające zagładę Romów w czasie II wojny światowej* – 341

Wprowadzenie: konsekwencje doświadczenia ludobójstwa – 341

Walka o rekompensaty i początki ruchu romskiego w Niemczech – 343

Międzynarodowy ruch romski – 348

O znaczeniu pamięci o zagładzie Romów – 351

KL Auschwitz: działalność Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau i Stowarzyszenia Romów w Polsce – 355

Łódź i Chełmno nad Nerem – 360

Bełżec i Sobibór – 362

Treblinka. Działalność Związku Romów Polskich – 363

Adam Bartosz i Muzeum Okręgowe w Tarnowie – 364

Estetyka romskiej pamięci – 367

Upamiętnianie romskiej zagłady z czasów II wojny światowej – 369

Pytanie o autentyczność – 371

Borzęcin k. Tarnowa – 376

Berlin: Pomnik Pomordowanych Sinti i Romów – Ofiar Nazizmu – 381

Zakończenie – 386